

نقش و بازآفرینی خلاقیت در معماری

علیرضا یادگاری^{۱*}

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ورامین _ پیشوا ، آموزشکده سما واحد ورامین ، ورامین ، ایران

مربی معماری ، آموزشکده فنی و حرفه ای سما ، دانشگاه آزاد اسلامی ، واحد ورامین _ پیشوا ، ورامین ، ایران

alirezayadegari@yahoo.com

ساختار نو و هویت بخشیدن به آن سعی کرده اند تا به درکی مستقل درمورد نقش خلاقیت در این روند بپردازند.

در این راه بررسی گفته‌ها و نوشته‌های متفکرین دیگر نیز فواید زیادی خواهد داشت اما به علت گستردگی موضوع، تنها از نظر همین دو اندیشمند در جهت نیل به هدف مورد نظر که همانا پاسخ به سؤال موجود در ذهن در باب « فرایند رسیدن به خلاقیت و تأثیر خلاقیت به عنوان یک عامل مستقل در آفرینش معماری است » استفاده شده است . خلاقیت در این مقاله در وهله اول بصورت کلی بررسی گردیده است و سپس وارد حوزه معماری و شهرسازی گردیده و در این حوزه نمود واقعی خود را یافته است . و سرانجام این نمود در درون انسان مورد بررسی و نقد قرار گرفته است. و در این راه محدودیتهای بسیاری نیز وجود داشت زیرا که خود واژه خلاقیت برای بسیاری از افراد معنی و مفهوم متفاوتی داشته که هر یک از آنها این واژه را از دیدگاه خود مورد بررسی و نقد قرار داده اند. حال در این شرایط رسیدن به یک نقطه مشخص که در برگیرنده تمام نظریات مختلف در باب خلاقیت در حرفه معماری و شهرسازی باشد کاری بس دشوار و سخت بود بنابراین تصمیم بر این گرفته شد که دیدگاهها و نظریات مشابه در باب خلاقیت را گرد آوری کرده و با مقایسه آنها، در آخر بتوان به یک نقطه مشخص که همانا هدف تحقیق بوده و آن زائیده شدن خلاقیت در انسان بر اساس نوع فرایند آن است ، رسید. در نهایت نیز نمونه های قابل بیان که در معماری و شهرسازی ایرانی- اسلامی وجود دارد را بیان نموده و مورد بررسی قرار خواهد داد .

بازشناسی خلاقیت در وجود انسان

۱. روش‌ها و الگوها

۱.۱. آموختن

کشف نوعی نظم و قاعده موجود در طبیعت که نمایشگر وحدت و یکپارچگی ذاتی در انواع پدیده‌ها میباشد. نوعی کلیت و جامعیت یا یگانگی که موجب میشود شکل خاصی از انسجام و هماهنگی در دنیای پیرامونش به وجود آید. خلاقیت فقط مختص معدودی افراد نیست که دارای قابلیت و استعداد ویژه هستند. کارهای خلاقانه دارای ابتکار و اصالت هستند که پیش نیاز آن آموختن و به کار بستن آموزه ها و دانش هاست.

چکیده

موضوع مقاله حاضر «نقش و بازآفرینی خلاقیت در معماری» است که از زوایای گوناگون بررسی شده و نقش آن رادر وجود انسان بیان می کند. خلاقیت واژه ای است بعنوان یک صفت در وجود انسان تجلی پیدا می کند. که این خود چیزی جز داشتن نبوغ، فکر بکر، تیز هوشی در انسان نمی باشد. برای بررسی موضوع خلاقیت در ابتدا دو نظریه پرداز (کریستوفر الکساندر و دیوید بوهم) در راستای این کار قرار گرفتند که حوزه یکی معماری (کریستوفر الکساندر) و حوزه دیگری (دیوید بوهم) فیزیک بود که هر یک ، از دیدگاهها متفاوت نسبت به دیگری این موضوع را مورد بررسی و نقد قرار داده است. در این مقاله دیدگاههای هر یک از این دو نظریه پرداز در مورد خلاقیت بصورت کلی بیان شده و نظر هر یک را در مورد این واژه بیان می دارد. همچنین روش بیان و گفتار هر یک با توجه به حوزه آنها و تخصصی که در این حوزه داشته ، مورد بررسی قرار می گیرد. مقاله حاضر اندیشه ها و آراء هر یک از این دو نظریه پرداز را که از جهت هایی همسو و موازی یکدیگر بوده را در مقابل هم قرار داده و از آنها یکی نتیجه گیری کلی در معماری می نماید. این نتیجه گیری های کلی ما را به یک ایده و هدف مشترک در مورد خلاقیت در حرفه معماری و شهر سازی می رساند که قابل بسط در معماری و شهر سازی ایرانی نیز می باشد. در نهایت نیز به این نکته می رسیم که خلاقیت در انسان یک امر باطنی بوده که زائیده نظم درونی می باشد و منحصر به فرد است .

واژه های کلیدی : خلاقیت ، هویت ، فرایند ، بینش تخیلی، پندار، تصورات ذهنی .

مقدمه

هر بنایی که ساخته میشود دارای روحی است که آفریننده آن ، این روح را در تک تک اجزا میدمد تا هارمونی موجود در اجزا، خلق اثری را ممکن سازد که دارای هویتی مستقل و قابل درک باشد .
سطوری که در پیش رو دارید حاوی توضیحات و نکاتی است که با استفاده از تطبیق آراء و نظریات دو صاحب نظر معاصر (دیوید بوهم و کریستوفر الکساندر) در زمینه ایجاد و سازمان دادن یک